

Nedtælling til Grøn Ambassade den 25 maj: hvordan vækkes civilsamfundet til dåd?

- sammenfattet og skrevet af Malene Lunden

I anledning af Grøn Ambassade som Samsø Energiakademi afholder på KLUB i Linnegade 25 i København den 25 maj, bringer vi her på sitet akademiets spritnye nyhedsbrev i 3 dele, der ligesom ambassaden ser på civilsamfundets rolle i fremtidens klima og miljø-dåd. Ambassaden holdes i forbindelse med Nordic Clean Energy Week og i samarbejde med Klima- og Energiministeriet samt State of Green.

I nyhedsbrevet bad vi professor Frede Hvelplund, tidligere klimakommissær og formand for Concito Connie Hedegaard, kunstner og studerende Madeleine Kate McGowan og lektor ved DTU John Holten Andersen om at forholde sig til civilsamfundets stemme.

Og i denne første del har vi talt med John Holten Andersen:

Der er i det politiske billede mere end nogensinde brug for folkelige bevægelser, der kan give uafhængige inputs til debatten omkring energi og klima her i Danmark, både på det globale, nationale, regionale og lokale plan. Vi lever i en tid hvor politikerne barberer rammesætninger og kompromiser bort, hvor forligene indenfor energi og miljø syltes, og hvor ngo'er og folkelige bevægelser bliver færre og mindre slagkraftige.

Da John Holten-Andersen i marts fik bragt sin kronik *Nekrolog: Miljøministeriet er afgang ved døden* i Information, blev han for eksempel oversvømmet af reaktioner. "Artiklen skabte virkelig røre. Folk ringede og skrev. De virkede chokerede, og ville høre mere. For kunne tingene virkelig stå så skidt til, som jeg beskrev dem?", siger John Holten-Andersen.

Øjensynligt ja. John har været en aktiv figur i den danske miljøbevægelse siden 70'erne, hvor han var med til at grundlægge NOAH – sin tids stærkeste, danske ngo indenfor klima, natur og miljø, der i høj grad var med til at påvirke politikerne til i 1971 at skabe et miljøministerium, som for alvor kunne sætte miljøet på den politiske dagsorden.

Men selvom John og hans kolleger dengang jublede ved nyheden, vidste de også at de havde skabt et tveægget sværd: "Vi fornemmede at tingene nu ville blive hevet op på et helt andet, bureaukratisk niveau. At nogle helt andre mekanismer ville gå i gang, som lå udenfor vores rækkevidde. Men jeg tror aldrig vi havde forestillet os, at man på sigt ville kvæle ministeriet så meget, at det i stedet blev en løftestang for det vækstsamfund, som vi dengang var så meget imod."

Derfor erklærede han i sin kronik miljøministeriet for dødt. Spørgsmålet er så, hvem der skal skabe et alternativ, der kan tage over.

Hvad gør vi for atter at vække civilsamfundet til aktivistisk kamp, og hvordan skaber vi en fremtid, hvor borgerne holder beslutningstagerne effektivt op på energi og miljø?

John Holten mener at svaret på de spørgsmål skal findes i en af hans egne, store passioner, sproget:

”Miljøbevægelsen har i for mange år været alt for teknokratisk og har gjort tingene til et spørgsmål om en masse indviklede, tekniske og bureaukratiske detaljer, som den brede befolkning ikke har kunnet se sig selv i. Miljø og klima er blevet et specialistdomæne hvor man skal kende en masse fremmedord og regne på vildt abstrakte tal. Det ligger så lang fra hvad man ellers sanser og oplever. Derfor står vi nu i en situation hvor vi ikke har den samme folkelige opbakning som for 20-30 år siden. I stedet skal vi tilbage til et mere umiddelbart sprog hvor det handler om det vi ser, lugter, føler og hører.

Teknokratisproget gør at embedsmænd i dag kan sidde og kommunikere med hinanden overalt på kloden, men det har også gjort miljøbevægelsen utrolig fragmenteret. Lige så snart du i stedet møder mennesker face to face i en konkret, lokal kontekst, så taler konteksten med, for den sansede virkelighed kan du ikke abstrahere fra. Derfor må aktivismen få liv gennem det lokale engagement, som miljøbevægelsen havde i starten.

Med konkrete, håndgribelige projekter, som man for eksempel har haft på Samsø omkring Vedvarende Energi-Ø. Og så er det alfa og omega at have opbakning fra kulturlivet. At genskabe aktivismen er også at genetablere hele det kunstneriske miljø. I 70'erne bakkede musikere, forfattere og digtere op om miljøbevægelsen, og dem skal vi have tilbage. For det er kunstnerne, dem, der kan arbejde med sproget og gøre tingene poetiske, som kan vække vores følelser og atter skabe forbindelsen til naturen, så vi får lyst til at kæmpe for den”, forklarer John Holten Andersen.

John Holten Andersens kronik:

<https://www.information.dk/debat/2018/03/nekrolog-miljoemистерiet-afgaet-ved-doeden-doedsaarsag-kvaelning>

Invitation til Grøn Ambassade 25 maj: <https://energiakademiet.dk/12198/groen-ambassade-i-udbrud/>

”Miljøbevægelsen har i for mange år været alt for teknokratisk og har gjort tingene til et spørgsmål om en masse indviklede, tekniske og bureaukratiske detaljer, som den brede befolkning ikke har kunnet se sig selv i. Miljø og klima er blevet et specialistdomæne hvor man skal kende en masse fremmedord og regne på vildt abstrakte tal. Det ligger så lang fra hvad man ellers sanser og oplever. Derfor står vi nu i en situation hvor vi ikke har den samme folkelige opbakning som for 20-30 år siden. I stedet skal vi tilbage til et mere umiddelbart sprog hvor det handler om det vi ser, lugter, føler og hører.”

John Holten Andersen